

Vesihuollon investointistrategia (esitys yhtymäkokoukselle)

Hallitus 14.10.2022 § 133
400/10.107.1070.10701/2022

Esittelijä Toimitusjohtaja Tommi Fred
Valmistelijat Vesihuollon toimialajohtaja Mari Heinonen, puh. 09 1561 3187
Erityisasiantuntija Anna Arosilta-Gurvits, puh. 044 9760 178

Taustaa HSY:n hallintosäännön 8 §:n mukaan hallitus valmistelee kuntayhtymän strategian ja investointiohjelmat yhtymäkokoukselle. HSY:n investoinnit toteutetaan HSY:n perussopimuksen pohjalta.

HSY:n hallitus käsitteli 29.04.2022 alustavaa vesihuollon investointistrategiaa ja päätti pyytää siitä jäsenkaupungeilta lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelman 2023–2025 yhteydessä. Saadut lausunnot merkittiin tiedoksi hallituksessa 23.09.2022. Vesihuollon investointistrategia sai kaupungeilta myönteistä palautetta. Lausuntojen tai kesän ja syksyn aikana tapahtuneen toimintaympäristön muutosten perusteella ei ole ollut tarvetta muokata esitettyä strategiaa.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmat kuvaavat kaupunkien kehittymistä ja vesihuollon laajentumisen tarvetta. Vesihuollon investointistrategia vastaa siihen, millaisia vaikutuksia toimintaympäristön muutoksilla ja kaupungin kasvulla on vesihuoltojärjestelmään ja millä painotuksilla eri tarpeisiin varaudutaan. Vesihuollon investoinnit toteutetaan lainsäädännön, kansallisen oheistuksen ja HSY:n strategialuonnoksen 2030 tavoitteiden mukaisesti.

HSY:n strategialuonnoksen 2030 painopisteet ovat:

- Ympäristövastuu
- Kestävä talous
- Asukaskokemus
- Työn murros

Strategialle valituista päämääristä vesihuollon investointistrategian keskeisimmiksi päämääriksi on valittu:

- Puhdas Itämeri
- Tasapainoinen talous
- Vastuulliset ja kehittyvät palvelut
- Turvattu juomavesi
- Toimintaa lähiympäristöstä huolehtien

Vesihuollon investointistrategian mukainen tavoitetilä 2030 on tuottaa pääkaupunkiseudun kehitystä vastaavat vesihuoltopalvelut, ylläpitää asiakkaiden palvelutaso, pienentää vesistökuormitusta nykyisestä sekä sovittaa investoinnit ja tulo-rahoitus kestävästi yhteen.

Alueen kasvu jatkuu edelleen vahvana. Vesihuollon investointistrategian lähtökohtana on turvata vesihuoltopalvelut yhdyskuntien kasvua vastaavasti. Tämä edellyttää merkittäviä investointeja alueverkkoihin, siirtoyhteyksiin sekä tuotantolaitoksiin. Kapasiteetin kasvattaminen parantaa oleellisesti myös toimintavarmuutta. Lisäksi kaupunkirakenteen muutokset edellyttävät olemassa olevien johtorakenteiden siirtoja, jotka eivät varsinaisesti paranna vesihuollon toimintavarmuutta. Asemakaava-

alueiden ulkopuolelle vesihuoltoa rakennetaan vesihuollon kehittämissuunnitelmien mukaisesti.

Vesihuoltopalveluiden käyttäjien nykyinen, hyvä palvelutaso säilytetään ennallaan. Erityisesti verkostojen ikääntymisestä johtuva korjausvelkaa on hallittava tietopohjaisesti. Ikääntyvä verkosto edellyttää saneerausinvestointien tason merkittävää lisäämistä ja toimenpiteiden kohdentamista vaikuttavuusperusteisesti. Investointeja kohdennetaan niin, että vakavien häiriöiden riski pysyy pienenä. Vedenjakelun toimintavarmuutta parannetaan jatkamalla toisistaan riippumattomia putkiyhteyksien rakentamista alueiden välille.

Vesistökuormituksen pienentämisen keskeisenä tavoitteena on vähentää puhdistetun veden ravinnekuormitusta puhdistusprosesseja tehostamalla. Jätevesiverkoston ylivuotoja ja niistä aiheutuvia paikallisia ympäristöhaittoja vähennetään lisäämällä viemärintikapasiteettia kriittisiin verkoston osiin sekä parantamalla viemäriverkon ja pumppaamoiden kuntoa. Helsingin kantakaupungin sekaviemäroidyn verkon ylivuotoja vähennetään eriyttämällä jäte- ja hulevesiverkko vaihteittain. Eriyttäminen siirtää puhdistamokapasiteetin lisäämisen tarvetta.

Investoinnit pyritään rahoittamaan tulorahoituksella. Investointien rahoitus edellyttää maksutason nostoa nykyisestä sekä lisäksi maltillista lisävelan ottoa (+100 M€ 2030 mennessä). Talouden tasapaino edellyttää investointien pitkäjänteistä suunnittelua ja tarpeiden tarkkaa priorisointia. Osa jo tunnistetuista saneeraustarpeista toteutetaan vasta kauden jälkeen, mikä voi tarkoittaa pitkääkin tehostetun kunnossapidon kautta.

Vesihuollon investointistrategian toimenpiteet ja taloudelliset vaikutukset kuvataan lähemmin vesihuollon investointiohjelmassa ja sen talousmallissa 2023–2032.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää esittää edelleen yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi liitteen mukaisen vesihuollon investointistrategian 2030.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.